

Public Health
Agency

HEALTH

KANYARÓ

Tünetek és kezelés

A kanyaró egy rendkívül fertőző vírusos betegség, amely nagyon kellemetlen lehet, és néha súlyos szövődményeket okozhat. A kanyaró, mumpsz és rózsahimlő elleni (morbilli-mumpsz-rubeola, MMR) védőoltás hatékonyan megvédi az embereket attól, hogy elkapják a kanyarót (valamint a mumpszot és a rózsahimlőt).

A kanyarót bárki elkaphatja, aki nincs ellene beoltva, vagy nem kapta el korábban, jóllehet a fertőzés gyerekeknél a leggyakoribb.

A fertőzés általában 7-10 nap alatt elmúlik.

A kanyaró tünetei

A kanyaró kezdeti tünetei körülbelül 10 nappal a fertőzés után jelentkeznek, de hamarabb, már 7 nap alatt is kialakulhatnak, vagy akár 21 napig is eltarthat, mire megjelennek. Ezek közé tartozhatnak a következők:

- megfázáshoz hasonló tünetek, pl. orrfolyás, tüsszögés, és köhögés;
- fájdalmas, bepirosodott szem, előfordulhat fényérzékenység is;
- magas testhőmérséklet (láz), amely elérheti a kb. 40°C-t (104°F-et);
- kis szürkésfehér pöttyök a szájüreg belső oldalán.

Pár nappal később megjelenik a vörösesbarna foltos kiütés. Ez általában a fejen vagy a nyak felső részén kezdődik, majd kifelé ártterjed a test többi részére.

Mikor kell háziiorvoshoz fordulni?

Mielőbb forduljon háziiorvosához, ha Önnél vagy gyermekénél felmerül a kanyaró gyanúja!

Hívja fel a háziiorvosi rendelőt, mielőtt odamegy/odamennének, mivel szükség lehet mások megfertőződését megakadályozó intézkedésekre!

A kanyaró súlyos betegség?

A kanyarót egy rendkívül fertőző vírus okozza, kiütéssel és magas lázzal jár. Súlyos is lehet.

A kanyaró kellemetlen lehet, de általában 7-10 nap alatt el szokott múlni anélkül, hogy további problémákat okozna. A kanyarós gyerekeknek körülbelül öt napig kell ágyban maradniuk, és lehet, hogy tíz napig hiányozni fognak az iskolából. A felnőtteknél valószínűleg tovább tart a betegség.

Azonban néhány embernél nagyon súlyos is lehet, és akár életveszélyes szövődményekkel is járhat. Kanyarós gyerekeknél kb. 15-ből egynél alakulnak ki súlyosabb szövődmények. Ezek lehetnek fül- és mellkasi fertőzések, rohamok, hasmenés, encephalitis (agyvelő fertőzése), és agykárosodás. A kanyaró halálos is lehet.

A kanyarófertőzést követően a szervezet védelemet (immunitást) alakít ki a vírussal szemben, így nagyon valószínűtlen, hogy valaki még egyszer elkapja.

Hogyan terjed a kanyaró?

A kanyaróvírus jelen van a fertőzött személy köhögése vagy tüsszentése közben az orrán és száján keresztül távozó milliányi apró cseppben.

A kanyarót az apró cseppek belélegzésével nagyon könnyen el lehet kapni, vagy úgy is, ha orra vagy szája közelébe helyezi kezét, miután olyan felülethez ért, amelyen megtelepedtek ezek a cseppek. A vírus néhány órán keresztül életben tud maradni különböző felületeken.

A kanyarós emberek általában a tünetek kialakulásától számítva a kiütés jelentkezését követően négy napig fertőzőképesek.

Hogyan lehet megelőzni a kanyarót?

A kanyarót a kanyaró, mumpsz és rózsahimlő (MMR) védőoltással lehet megelőzni.

Ezt a gyermekkori oltóprogram részeként két dózisban adják be. Az első dózist gyermeke első születésnapja után közvetlenül kapja meg, a második dózist pedig 3 évesen és 4 hónaposan, mielőtt gyermeke elkezdené az iskolát.

A felnőttek és az idősebb gyermekek bármely életkorban megkaphatják az oltást, ha korábban nem voltak teljesen beoltva. Házi orvosánál kérdezzen rá az oltás beadására!

A kanyaró kezelése

A kanyarónak nincs konkrét kezelése, de a beteg állapota általában 7-10 nap alatt javul.

A háziorvosa valószínűleg azt fogja javasolni, hogy otthon pihenjen, amíg nem érzi jobban magát!

A kanyarós kiütés megjelenését követően legalább négy napig ne menjen dolgozni vagy iskolába, hogy ezzel csökkentse a fertőzés terjedésének kockázatát!

Lehetőleg ne érintkezzen olyan emberekkel, akik érzékenyebbek a fertőzésre, például kisgyerekekkel, terhes nőkkel, és legyengült immunrendszerű emberekkel!

A tünetek enyhítése

Ha Önnek vagy gyermekének kellemetlenséget okoznak a kanyaró tünetei, akkor a tüneteket az alábbi módokon kezelheti, amíg arra vár, hogy szervezete legyőzze a vírust.

Láz- és fájdalomcsillapítás

Ha gyermeke rosszul érzi magát, akkor paracetamolt vagy ibuprofent lehet használni a magas testhőmérséklet (láz) csökkentésére, és a különböző fájdalmak csillapítására.

Kisgyerekeknek folyékony gyerekparacetamolt lehet adni. A 16 éven aluli gyerekeknek nem szabad aszpirint adni.

Forduljon gyógyszerészéhez, ha nem tudja, mely gyógyszerek alkalmazhatóak gyermekeknél!

Igyon sok folyadékot!

Ha gyermekének magas a láza, akkor gondoskodjon arról, hogy sokat igyon, mivel fennállhat a kiszáradás veszélye!

A folyadékpótlás továbbá segíthet a köhögés okozta torokfájás enyhítésében.

Szemfájdalom kezelése

Gyermeke szemhéjáról és szempillái közül vízbe áztatott vattával óvatosan eltávolíthatja a rászáradt csipát.

Ha az erős fénytől fáj a szeme, akkor segíthet, ha behúzza a függönyöket, vagy lejjebb veszi a világítást.

A megfázásszerű tünetek kezelése

Ha gyermekének megfázásszerű tünetei vannak, például folyik az orra vagy köhög, akkor különböző dolgokkal segíthet neki, hogy jobban érezze magát. Például ha meleg fűtőtestre nedves törülközőt helyez, akkor ezzel növeli a levegő páratartalmát, amely enyhítheti gyermeke köhögését.

A meleg innivalók fogyasztása, főleg citromot vagy mézet tartalmazó innivalóké, segíthet a légutak ellazításában, a nyákoldásban, és a köhögés csillapításában. 12 hónapnál fiatalabb csecsemőknek nem szabad mézet adni!

Súlyos betegség jeleinek felismerése

Ha Ön vagy gyermeke kanyarós, akkor oda kell figyelnie az időnként kialakuló súlyos szövődmények jeleire! Súlyosabb problémát jelezhetnek például a következők:

- légszomj;
- szúró mellkasi fájdalom, amely légzéskor felerősödik;
- vér felköhögése;
- álmoság;
- zavartság;
- rohamok (görcsrohamok).

Ha Önnél vagy gyermekénél kialakul a fenti tünetek bármelyike, akkor menjenek a sürgősségi osztályra, vagy a 999-es számon hívjon mentőt!

Public Health
Agency

Public Health Agency

12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.

Tel: 0300 555 0114 (local rate).

www.publichealth.hscni.net

www.nidirect.gov.uk

Find us on:

YouTube

Ez a kiadvány az UK Health Security Agency által eredetileg kifejlesztett információk alapján készült, és az Open Government License v3.0 keretében használatos

További információkért forduljon a körzeti háziorvosi rendelőhöz, vagy látogasson el ide:

www.nhs.uk/mmr